

ret og slutt ble det en stor sak. Det er i alle fall en stor sak. Her i landet har vi fått en beredskapslovgivning som kommunalstene med, samtidig er rettet mot seg. Vi har nemlig hatt en straffesak mot en kommunist, den var mildt sagt særdeles slutt funderet.

Da fikk vi Allsterhavspakten vi va 1949. Vestens arbeiderbevegelse fullt opp som den eneste i et endelig. Pakten har pålagt Vest-Europa uforholdsmessige ytelser til forsvaret under henvisning til faren fra Ost. Arbeiderbevegelsen har ikke hatt noe å si til disse tingene. Vi har fått Korvaksjonen, arbeiderbeve-

avstand, repnet U. Lønne. Utv. av historien. 200. Juni bli en stor hendelse. De undertrykte folk er i beredskap, utslutt kan neppe bli annet enn ulykke for folket selv og verden forøvrig.

Filosofen Kant en engang at selv om verden sto foran sin undergang, måtte den siste forbyrter benuttes for at rettferdigheten kunne skyldes. Det ser ut til at Vestens arbeiderbevegelse lever etter denne regel med en omskrivning, at selv om verden skal kastes ut i krig og kaos aka: den 18. Arhundres demokrati opprettholdes uforandret.

A. D.

Hvis en person som er beskyttet ved denne konvensjonen blir gruppet på okkupert område som spion eller sabotør eller fordi han selv er gjensidig forberedt til å utvandre om å drive virksomhet som er utsluttet for okkupasjonsmakten sikkerhet, kan en slik person, hvis tidligere sikkerhetsforholdene er uforanderlige, fratas de rettigheter til å utvandre med overenskomst som denne konvensjonen foreskriver.

Artikkel 2, 1. ledd inneholder følgende:

Artikkel 2, 2. ledd:

«Hvert enkelt tilfelle skal de personer som det siktes til i de foregående ledd, behandles humanitært, og i tilfelle av rettferdighetsbegrunnelse skal de ikke fratas retten til en rettferdig og normal rettferdig slik som foreskrevet i denne konvensjonen. De skal igjen kunne nytte godt av alle rettigheter og fordeler som er beskyttet person i denne konvensjonen, for så langt som det er forsvarlig med vedkommendes stats eller okkupasjonsmakts sikkerhet.

Her pålegges konvensjonen de beskyttende makter å behandle humanitært som er berøvet sin beskyttelse. — Her overtales det frit til den som sitter med makten å avgjøre hva som er humanitært i den aktuelle situasjon.

Følger erklære under et forber, hvor han benyttet en skruetukke med et håndhendt, at dette redskap var et meget human middel til å få fram opplysninger.

Det hadde høstet lite å omredigere enten artikkel 31 og 32 eller artikkel 5 slik at det var tydelig hvilke handlinger en ikke under noen omstendigheter har lov til å foreta selv overfor en person som er fratatt stillingen som beskyttet person. Om en hadde forstatt en slik endring ville en i allefall i krigstilfelle ha opprettet en slik beskyttelse som Norsk Samfund av Politiske Fanger har krevet, og på samme tid ville en latt statens adgang til å torturere sine egne innbyggere stå åpen. Den linje, at det forord, som ble vedtatt i Stockholm gikk ut over rammen av konvensjonen, var ikke til hinder for, at en kunne redigere inn i konvensjonen, innenfor den opptrukne ramme, de kriterier som forordet fra Stockholm inneholdt. Slik konvensjonen nå er formet gir den de enkelte personer dertil beskyttelse i de situasjoner hvor beskyttelse er mest påkrevet, nemlig i de situasjoner hvor en stat ser sine interesser truet. Det virker lite overbevisende at en søker å beskytte mennesker best mulig mot tortur i de situasjoner hvor det liten hensikt har

Slutt opp om den frie høikirkebevegelse!

Frest, predikant — lek og lærd kirkeby.

Den Apostoliske Episkopale kirke (med apostolisk suksejon) Post box 1306, Oslo.

«Stevet fortur.

«Jeg er dette ville stått klart for enhver stortingsmann om han hadde hatt anledning til å lese Stockholmforordet i sammenheng med konvensjonens eoddelige tekst.

«Det var for å gjøre klart også for de av Stortingets medlemmer, som ikke sitter i Utenriks- og Konstitusjonskomiteen, at konvensjonen gir dertil beskyttelse, som den kan gi ved en omredigering, at Fangesamfundet skrev brevet av 20. 2. til Stortinget.

«Riksrådet om menneskerettighetene er som kjent ikke bindende for noen. Såfremt det lykkes å få vedtatt en menneskerettighetskonvensjon som gir individuelle beskyttelse mot tortur i de rett oformer, slik at enhver stat bl. a. også forplikter seg til ikke å utveite tortur mot sine egne underdatter, da vil denne menneskerettighetskonvensjon effektivitet i krigstilfelle kunne svekkes, såfremt Genèvekonvensjonens består i sin nåværende form. Likegyldig hvor absolutt det måtte lykkes å få menneskerettighetskonvensjonens forbud mot tortur i de rette oformer, slik den kjensgjerning at de innskrænket de regler i Genèvekonvensjonens eksterter. Dermed vil disse regler, kunne bli påberopt når statens sikkerhetsgjør dette formålsjenlig, med det resultat at tortur blir praktiseret.

«En mente at en benvedelse til Stortinget var den rette vei å gå for å få reist en opinion, sterk og bred nok til å få gjennomført et effektivt forbud mot tortur. En opinion som ville gjøre det klart for enhver i ethvert land, at det er folkenes uttrykkelige ønske og krav at tortur skal være totalt forbudt, og at konvensjoner som skal beskytte mot tortur må være fri for smutthull. En venter at Stortinget med alle forhånden værende midler går inn for å reise denne opinion.

I arbeidet ble Norsk Samfund av Politiske Fanger, Akri Midtveitholm viseformann.

Vekkerur

Kr. 18,10 — 21,50 — 23, 24,75 — 25,50 — 27,50 og

Sendes mot oppkrav.

Urmaker E. Ojensbo Drammen.

Gårdsgutt.

får plass fra 1. 5. eller 1. 6.

Magnar Bra Øvre Snerting

Solide gårdsfo

søkes til trivelig østere fra 14. april eller senere. gang til skogsarbeid. Bil «Utbyttedeling nr. 118».

Jente

En pålitelig jente får plass til arbeid i inne- og beid samt stille 2 kuer dyr. Lønnskav sendes

Kristian Freshaug Båstad — Telef.

Hyg. Gummivarer. Godt, men billig pris. Skri Vikersund Vareslager, Vib

Ekstrafortjente

for kvinner og menn ved beklædningsgenstand. Le ge. Bill. nrk. «Sikker b nr. 125».

Bekjentskap

Solid bondegutt, sports sidig interessert ø. brev naturlig, frisk dame ca År. Diskresjon. Bil. m. «S nr. nr. 124».

En konvensjon som skal beskytte

— Forts. fra side 1 —

det faktur, at opplysningene ikke kom fram. Det er egentlig i dette Fangesamfundet i et ubekjente lys om det fortjener at Utenriksdepartementet blander sammen det Fangesamfundet skriver og det avisene på egen hånd skriver.

Utenriksdepartementet etterlyser henskene bek Fangesamfundets skriv. Ha skilten med Fangesamfundets skriv var i den utstrækning det er mulig å påkynne det internasjonale arbeide for å få fytt igjen de uforvarlig store, hull de nye Genèvekonvensjoner inneholder når det gjelder effektiv beskyttelse mot tortur.

Fangesamfundet vet og har alltid vist at Utenriksdepartementet fullt ut deler dette ønske om størst mulig å se etablert et virkelig effektivt forbud mot tortur, som beskytter ethvert menneske, på ethvert sted og i enhver situasjon.

Professor Trade Cautberg beretning til Utenriksdepartementet om forhandlingene i Stockholm i 1948 viser, både at er sterk opinion kan frembringe at et forslag blir fremført på en internasjonal kongress, og at bevisligheten om denne opinion kan medføre at ingen vil stemme imot forslaget.

Det samme opinionudkrav som foretatt i 1948 i Stockholm forslå ikke i 1949 i Genève. I Genève ble forordet som kjent strøket.

Den form konvensjonen av 12. 8. 49 om beskyttelse av sivile i krigstilfelle er all annet enn betryggende.

Da gjengir her bestemmelserne:

Artikkel 31:

«Det skal ikke være noe fysisk eller moralsk press mot beskyttede personer, selv ikke for å få opplysninger av dem eller andre.

Artikkel 31:

«De høye kontraherende partier forbyr hverandre gjensidig uttrykkelig enhver forfølgning som kan forårsake fysiske lidelser for eller utryddelse av de beskyttede personer som er i deres makt. Dette forbud sikter ikke bare til mord, tortur, korporlig avstraffelse, krenkelse og medialiske eller vitenskapelige eksperimenter som ikke medvedligeres av legbehandling av en beskyttet person, men også til alle andre volds handlinger nasjonalt om de berde av sivile eller militære representanter.

Dette to artikler inneholder forbud mot tortur mot beskyttede personer.

Artikkel 4, 1ste ledd inneholder en god oversikt over brukte personer som er beskyttet:

Artikkel 4:

«Beskyttet av denne konvensjon er personer som i tilfelle av konflikt eller okkupasjon, på et hvilket som helst tidspunkt og på hvilken som helst måte er i hendene på en av partene i konflikten eller en okkupasjonsmakt hvis borgere de ikke er.

Men artikkel 5, 1ste og 2net ledd inneholder følgende unntakelse fra beskyttelse.

Artikkel 5:

«Hvis en av partene i konflikten har skjellig grunn til å anta at en enkelt person som er beskyttet av denne konvensjon, med rette er mistenkt for på noen måde å drive virksomhet som er til skade for stats sikkerhet, eller hvis det blir vist slik virksomhet, kan nevnte person ikke påberope seg de rettigheter og fordeler som denne konvensjon gir, hvis det ville være til skade for statens sikkerhet, om de ble utveit til fordel for ham.

«Hvis en person som er beskyttet ved denne konvensjon blir gruppet på okkupert område som spion eller sabotør eller fordi han selv er gjensidig forberedt til å utvandre om å drive virksomhet som er utsluttet for okkupasjonsmakten sikkerhet, kan en slik person, hvis tidligere sikkerhetsforholdene er uforanderlige, fratas de rettigheter til å utvandre med overenskomst som denne konvensjonen foreskriver.

Artikkel 2, 1. ledd inneholder følgende:

Artikkel 2, 2. ledd:

«Hvert enkelt tilfelle skal de personer som det siktes til i de foregående ledd, behandles humanitært, og i tilfelle av rettferdighetsbegrunnelse skal de ikke fratas retten til en rettferdig og normal rettferdig slik som foreskrevet i denne konvensjonen. De skal igjen kunne nytte godt av alle rettigheter og fordeler som er beskyttet person i denne konvensjonen, for så langt som det er forsvarlig med vedkommendes stats eller okkupasjonsmakts sikkerhet.

Her pålegges konvensjonen de beskyttende makter å behandle humanitært som er berøvet sin beskyttelse. — Her overtales det frit til den som sitter med makten å avgjøre hva som er humanitært i den aktuelle situasjon.

Følger erklære under et forber, hvor han benyttet en skruetukke med et håndhendt, at dette redskap var et meget human middel til å få fram opplysninger.

Det hadde høstet lite å omredigere enten artikkel 31 og 32 eller artikkel 5 slik at det var tydelig hvilke handlinger en ikke under noen omstendigheter har lov til å foreta selv overfor en person som er fratatt stillingen som beskyttet person. Om en hadde forstatt en slik endring ville en i allefall i krigstilfelle ha opprettet en slik beskyttelse som Norsk Samfund av Politiske Fanger har krevet, og på samme tid ville en latt statens adgang til å torturere sine egne innbyggere stå åpen. Den linje, at det forord, som ble vedtatt i Stockholm gikk ut over rammen av konvensjonen, var ikke til hinder for, at en kunne redigere inn i konvensjonen, innenfor den opptrukne ramme, de kriterier som forordet fra Stockholm inneholdt. Slik konvensjonen nå er formet gir den de enkelte personer dertil beskyttelse i de situasjoner hvor beskyttelse er mest påkrevet, nemlig i de situasjoner hvor en stat ser sine interesser truet. Det virker lite overbevisende at en søker å beskytte mennesker best mulig mot tortur i de situasjoner hvor det liten hensikt har

uttrykkelig gjør selv medlemskapet i NS til et straffbart forhold...

Direktor Lorentz Vogt skrev i sin artikkel «Myndighetene og krigens avslutning», «Tønsberg Blad» 8. 8. 1948:

«Strafferettslig fikk straffelovens kapittel 8, med den kjente i 86 ikke lenger betydning .. etter 10. juni 1940.»

I «Nationen» 17. 3. 1949 skrev Vogt i en artikkel om professor Andenes og rettspøpgeret:

«Medlemskap i NS har aldri vært straffbart etter straffelovens § 86, men ble først gjort straffbart ved anordningen av 1942. Dette var alle mulig om i 1940 og 1941, og dette alene forklarer Pål Bergs, Berg grava, Flatou, Bakkersforordningen Dommerforordningen, Politiforordningen og andre opptrøden. Så vil man etter frikriteriene gi anordningen av 1942 tilbakevirkende kraft, hvorfor man for å unngå Grunnlovens forbud herimot, kobler inn straffelovens § 86, uten å være oppmerksom på § 139 og sin egen opplytning. Or så sitter man i søkkens.

Dan av Vogt nevnte i 139 fastslår inn til i årsferrelstaf for unnlattelse av å gi ubestemt anmeldelse av eller på annen måte, å søke avverget .. en forbyrte mot noen av denne lovs paragraf 86, 98 om handlet slag eller saunnes selver, kjent han til en tid da forbyrtalen eller dennes selver ennå kunne forebygges, har erholdt, pålitelig kunnenskap om at den er igjøre eller er forevret.

Riksaadvokat Kjerchow sa i sin kommentar til § 139, at plikten til handling i nevnte syemad har først og fremst den som har en særlig rettsplikt i så hønsende. Tilslidset kan den foretsettlig kan vedkommende bli å straffe for medvirking til den berakte forbyrtale.

Vogt, sikter til at høyesterettskommentaren, «Dommerforordningen styra, Bakkersforordningen Hovedstyret, Justisdepartementals sjef, pålitelighetsans sjaef og andre — bl

la med sin særlige avverg i lepet av et betydelig lide avverget innmeldelse i NS en eller annen måte utslutt å melde seg inn. Derva ha kan kun forklares med at den oppfatning at Norge ger var krigterende, og at plikten således ikke var i kraft.

Det ser seg selv, at om kan anvendes på norske okkupasjonsindene, så var fredatit forbyrtaler av ei som rammas av paragraf feloven av 1902 som ikke got av krigstilstand, straff ble å påtale skamrt den statsforfatning atter traktasjon.

Vogt kommer i henhold sin artikkel av 8. 8. 1948 i 98 fast skot aktualitet. I stillmar: «Den som søker ke eller medvirke til at R. fating ved ulovlig midl dra, straffes med hette i Års. Or Høyesterett fastslå num 20. 8. 1940, Riksaadv. nr. 5 a. 14-16, at i 98 måtte medlemmer av NS, når seg beviset at de gjernom lemaka deltok i arbeidet omstyrte statsforfatningen ulovlige midler.

Slike innestrikk denne «Den Norske Strafferetts» 437-38, note 3, idet han fastslår:

«Ved den tyske okkupasjon ble den norske statsforfatning tatt ut av funksjon. Kongen og regjeringen for 7. juni, og Stortinget var å lei etter 10. april.

Etter å ha bekravet av Administrasjonsrådet, så har tilfalle eller dem for ic brudd og innsettelsen av de særskilte stataråder skrev ha

«Og så de endringer som latt — etter Administrasj opplysning, var bare foran okkupasjonsstyret, ikke konstitusjon.» «En erklæ

«8. Maix»
kronikk 18. april 1952

Vi skriver historiens dom i dag.

VI har i de foregående artikler fått beredlig uttømmende bevis for det faktum at Norge ikke var statlig krigterende etter 10. juni 1940. Tilgjælig kan forordningsparagraf 84 ikke komme til anvendelse for handlinger som er foretatt etter denne dato.

I 86 bestemmer, som bekjent, straff for den som rettferdig beret vilde mot Norge, eller som under et krig høvri Norge deltar eller med skiden krig for nye yder fienden bistand i nå eller dåd eller svekker Norges eller noen med Norge forbindelse stats stridverne...

Hvis i 86, kan sikt på et eller drikke hjelp til en fiende under norsk krigføring eller en konkret påviselig svekkelse av landets eller dets alliertes stridverne under Norges krigføring.

I 86, kan sikt på et eller drikke hjelp til en fiende under norsk krigføring eller en konkret påviselig svekkelse av landets eller dets alliertes stridverne under Norges krigføring.

Etter den foregående beretning er val den korrekte konklusjon den

at i 86 er blitt de dominerende utvitsmessige grunnlag i forbindelse med saksjonen om fortsatt krigføring for i det hele tatt å kunne settes i verk og gjennomføres det for makthaverne nødvendige straffepopulære.

For Norge krig var jo slutt ved den norske overgivelse og en krig for øyes var også utsluttet i alle kapitulasjonsforvaltnene: Beslemmelser om ikke å gripe til våpen igjen.

Vi står altså foran den utvitslige kjensgjerning at man i 7 år, direkte eller indirekte, har drevet hundre tusend medborgere ut i utlykke, dødedom, selvmord, fengsling, sykdom, tortur, økonomisk ruin, oppsløste hjem, bort fra erverv og stilling, utslutt dem for all tankelig rytmisk og psykisk lidelse, alt sammen på et falsk, opprettholdt gjennom propaganda, og lakkering, ved mot eller mindre impliserte myndigheters og massens hjelp.

Det gjensstår imidlertid å komme inn på saksjonen om Ekstrajuristens myndighet over innbyggerne i Norge i okkupasjonslandene og dermed er forubnet hele kompleks av landsvikanordning, med, for så vidt som ER-folk, videre spørsmål om samarbeide med okkupasjonsmakten som straffbart forhold, og mange andre problemer.

Vi vil derfor gjøre noen rettelige refleksjoner for vi i de følgende artikler redegjør for den legale status fra 10. juni 1940 til ... mai 1945.

Når man fra sygende grunn vil fortelle det norske Storting og publikum at man står på fra Justitias gransokkel er det ...

Komme bort fra den faste linje som ved avgjørelse av huddretusen medborgere skjebne dog skulle være den første forutsetning. I stortingsdebatten 21. 1. 1952 fremholdt nemlig Lyng (h) med stor patos at ingen skulle demme eller anordningen (landsvikanordningen) medmindre vedkommende domat fast at hans forhold også var av den art at det ble straffet inn av en eller annen av straffelovens bestemmelser. I allefall for alle handlinger som var begått før anordningen ble vedtatt i desember 1944. Dette for å unngå at anordningen skulle gi tilbakevirkende kraft. Dette er utdrende klart, sa juristen Lyng.

Men for Riksaadvokat Thommesen og for Høyesterett synes dette ikke å ha vært utdrende klart, dermed total fordukket.

Riksaadvokaten sier nemlig i St. Meld. nr. 64 a. 7, at også landsvikanordningen alene er blitt anvendt som straffebestemmelse av Høyesterett, hvor retten ikke fant det bevisst at de subjektive straffbarhetsbetingelser ifølge § 84 forelå, dom av 19. 8. 45 N. rettsdøende 1946 s. 11, ydres N. rettel. 1948 s. 304. I disse tilfeller ble vedkommende demt for overtrædelse av den nevnte anordning og Høyesterett uttalte at utfordringen av anordningen lå innenfor den ekstrajuristens lovrivningsmyndighet som Kongen hadde gitt krigens.

Riksaadvokat Thommesen sier videre i St. meldingen, slyst i så fall (uten å bli medtalt) som artet seg vesentlig annerledes. Det ble nemlig allerede den 22. januar 1942 utferdiget en proklameret anordning som

uttrykkelig gjør selv medlemskapet i NS til et straffbart forhold...

Direktor Lorentz Vogt skrev i sin artikkel «Myndighetene og krigens avslutning», «Tønsberg Blad» 8. 8. 1948:

«Strafferettslig fikk straffelovens kapittel 8, med den kjente i 86 ikke lenger betydning .. etter 10. juni 1940.»

I «Nationen» 17. 3. 1949 skrev Vogt i en artikkel om professor Andenes og rettspøpgeret:

«Medlemskap i NS har aldri vært straffbart etter straffelovens § 86, men ble først gjort straffbart ved anordningen av 1942. Dette var alle mulig om i 1940 og 1941, og dette alene forklarer Pål Bergs, Berg grava, Flatou, Bakkersforordningen Dommerforordningen, Politiforordningen og andre opptrøden. Så vil man etter frikriteriene gi anordningen av 1942 tilbakevirkende kraft, hvorfor man for å unngå Grunnlovens forbud herimot, kobler inn straffelovens § 86, uten å være oppmerksom på § 139 og sin egen opplytning. Or så sitter man i søkkens.

Dan av Vogt nevnte i 139 fastslår inn til i årsferrelstaf for unnlattelse av å gi ubestemt anmeldelse av eller på annen måte, å søke avverget .. en forbyrte mot noen av denne lovs paragraf 86, 98 om handlet slag eller saunnes selver, kjent han til en tid da forbyrtalen eller dennes selver ennå kunne forebygges, har erholdt, pålitelig kunnenskap om at den er igjøre eller er forevret.

Riksaadvokat Kjerchow sa i sin kommentar til § 139, at plikten til handling i nevnte syemad har først og fremst den som har en særlig rettsplikt i så hønsende. Tilslidset kan den foretsettlig kan vedkommende bli å straffe for medvirking til den berakte forbyrtale.

Vogt, sikter til at høyesterettskommentaren, «Dommerforordningen styra, Bakkersforordningen Hovedstyret, Justisdepartementals sjef, pålitelighetsans sjaef og andre — bl

la med sin særlige avverg i lepet av et betydelig lide avverget innmeldelse i NS en eller annen måte utslutt å melde seg inn. Derva ha kan kun forklares med at den oppfatning at Norge ger var krigterende, og at plikten således ikke var i kraft.

Det ser seg selv, at om kan anvendes på norske okkupasjonsindene, så var fredatit forbyrtaler av ei som rammas av paragraf feloven av 1902 som ikke got av krigstilstand, straff ble å påtale skamrt den statsforfatning atter traktasjon.

Vogt kommer i henhold sin artikkel av 8. 8. 1948 i 98 fast skot aktualitet. I stillmar: «Den som søker ke eller medvirke til at R. fating ved ulovlig midl dra, straffes med hette i Års. Or Høyesterett fastslå num 20. 8. 1940, Riksaadv. nr. 5 a. 14-16, at i 98 måtte medlemmer av NS, når seg beviset at de gjernom lemaka deltok i arbeidet omstyrte statsforfatningen ulovlige midler.

Slike innestrikk denne «Den Norske Strafferetts» 437-38, note 3, idet han fastslår:

«Ved den tyske okkupasjon ble den norske statsforfatning tatt ut av funksjon. Kongen og regjeringen for 7. juni, og Stortinget var å lei etter 10. april.

Etter å ha bekravet av Administrasjonsrådet, så har tilfalle eller dem for ic brudd og innsettelsen av de særskilte stataråder skrev ha

«Og så de endringer som latt — etter Administrasj opplysning, var bare foran okkupasjonsstyret, ikke konstitusjon.» «En erklæ